

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

42. అష్టారా సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 53 వాక్యాలు, 5 రుక్కాలు ఉన్నాయి. మా ప్రవక్త (స) మీకు తెలియపరుస్తున్న విషయాల పట్ల మీరు ఆశ్వర్యం వ్యక్తం చేస్తూ దానిపై గుసగుసలాడు కుంటున్నారు. అయితే ఈ విషయాలు, గాఢలు, హితబోధలు, క్రొత్తవేమీ కావు. ఇవన్నీ చారిత్రక వాస్తవాలు.

అల్లాహ్ మానవుల మార్గదర్శకత్వానికి వారిలో నుండే ఒక వ్యక్తికి దైవవాణి ఇచ్చి పంపడం జరిగింది. ఇందులో మార్గదర్శక సూత్రాలు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా వెనుకటి ప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయటం జరిగింది. భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తను ఆరాధ్యుడుగా, పాలకుడుగా భావించటం ఆశ్వర్యకరమైన విషయం కాదు. ఆయన దాసులై, ఆయన రాజ్యంలో ఉంటూ మరొకర్ని ఆరాధ్యుడిగా భావించటమే ఆశ్వర్యకరమైన విషయం. మీరు అన్యాయంగా ఏక దైవారాధన సందేశాన్ని అందజేసే వారిపట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మీరు మాత్రం వాస్తవ ఆరాధ్యునికి సాటి కల్పిస్తున్నారు. ఇది ఎలాంటి నేరం అంటే దానివల్ల వారిపై ఆకాశం బ్రిడ్జ్‌లై పడినా ఆశ్వర్యం లేదు. మీ ఈ దుస్సాహసానికి దైవదూతులు కూడా నిర్ఘాతపోతున్నారు. మీపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం ఎప్పుడు విరుచుకుపడుతుందో అని వారు భయపడుతున్నారు.

దైవప్రవక్తగా నియమించబడిన వ్యక్తి మానవుల జాతకాల యజమాని అని భావించరాదు. అందరి జాతకాలు అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త కేవలం దారితప్పిన వారిని, ఏమరుపాటుకు గురిఅయిన వారిని సరైన మార్గం చూపటానికి వచ్చాడు. అతని హితోపదేశాలను స్వీకరించనివారిని, విచారించి శిక్షించటం, శిక్షించకపోవటం అల్లాహ్ ఇష్టం. ఇది ప్రవక్త చేతిలో లేదు. కానీ ఈనాడు చాలామంది జాతకాలు మార్గగలమనీ, సంతానం ఇవ్వగలమనీ, కష్టాలు దూరం చేయగలమని గొప్పలు చెప్పుకుంటూ ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు.

ఆ తరువాత ఈ అనుచర సంఘానికి వాస్తవం గురించి తెలియపర్చటం జరిగింది. దేవుడు అందరినీ ఒకే మార్గంలో ఎందుకు పెట్టలేదు? విభేదాలు ఎందుకు ఉంచాడు? మానవులకు ఇక్కడ పరీక్షించే నిమిత్తం సృష్టించటం జరిగింది. మానవులు తమ శక్తియుక్తులను సన్మార్గంలో ఉపయోగించాలి. దైవాన్ని కాదని ఇతరులను ఆరాధిస్తే దైవకారుణ్యానికి దూరం అవుతారు. మానవుల శేయాభిలాషి, సహాయకుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. అందుకే మానవులు తమ వాస్తవ ఆరాధ్యుడై ఆరాధించాలి. ఆయనకే భయపడాలి. ఆయన్నే వేడుకోవాలి. ఆయనకే విధేయత చూపాలి.

42. అష్ఫూరా

ఆయతీలు : 53

అవశ్యకం : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపొర కృపాలీలుడు అయిన
అల్లాహు పేరుతో

(1) హా. మీమ్. (2) ఐన్. సీన్. భాఫ్.

(3) ఇదేవిధంగా శక్తిమంతుడూ, వివేకవంతుడూ
అయిన అల్లాహు నీ వైపునకూ, నీకు పూర్వం గతించిన
దైవప్రవక్తల వైపునకూ వహీ ద్వారా సందేశం
పంపుతూ వచ్చాడు. (4) ఆకాశాలలో, భూమిలో
ఉన్నదంతా ఆయనదే. ఆయన మహోన్నతుడు.
ఘనత కలవాడు. (5) త్వరలోనే ఆకాశం పైనుంచి
బ్రిద్దులైపోతుంది. దైవదూతులు తమ ప్రభువును
స్తుతిస్తూ ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నారు.
భూలోకవాసులను మన్నించమని విస్మయాలు
చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి అల్లాహు మన్నించేవాడూ,
కరుణించేవాడును అని తెలుసుకో. (6) ఆయనను
త్రోసిరాజని ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా
చేసుకున్న వారిని అల్లాహు కనిపెట్టే ఉన్నాడు. నీవు
వారికి కాపలాదారువు కావు. (7) అవును, ప్రపక్తా!
ఇదే విధంగా, ఈ అరబీ ఖుర్జాన్నను మేము నీ
వైపునకు వహీ ద్వారా పంపాము. నీవు మక్కా
నగరంలోనూ దాని పరిసరాలలోనూ ఉండే ప్రజలకు
పొచ్చరించాలనీ, సమావేశ దినం గురించి వారిని
భయపెట్టాలనీ; అది వచ్చే విషయంలో ఏమాత్రం
సందేహం లేదు. ఒక వర్గం వారు స్వర్గానికి పోతారు.
మరొక వర్గం వారు నరకానికి పోతారు. (8) అల్లాహు
కోరి ఉంటే, వారందరినీ ఒకే సంఘంగా చేసి
ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని తన
కృపకు పాత్రులను చేస్తాడు. దుర్మార్గులను
రక్షించేవాడుగానీ, వారికి సహాయపడేవాడుగానీ
ఎవ్వడూ లేదు.

رَبُّهُ عَلَيْهَا 5 42 سُورَةُ الشُّورٰ مِنْ كِتَابٍ آيَاتُهَا 53

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ۝ ۱ ۝ عَسْقَ

كَذَلِكَ يُوحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَا

اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ ۳

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ ۝

الْعَظِيمُ ۝ ۴

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرُنَ مِنْ فَوْقِهِنَ وَالْمَلِئَةُ

يُسِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُسْتَغْفِرُونَ لِيَنْ فِي
الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ ۵

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظُ

عَلَيْهِمْ ۚ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝ ۶

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أَمَّ

الْقُرْبَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمِيعِ لَا رَيْبَ
فِيهِ ۖ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعْيِ ۝ ۷

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ

يُلْكُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ وَالظَّالِمُونَ مَا

لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝ ۸

(9) వారు (ఎంతటి అవివేకులు) ఆయనను కాదని ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారు? సంరక్షకుడు ఒక్క అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే మృతులను బ్రతికిస్తాడు. ఆయన ప్రతిదానిషై అధికారం కలవాడు. (10) మీ మధ్య ఏ విషయంలో అభిప్రాయభేదం తలెత్తినా, దానిని గురించి తీర్పు చెప్పటం అల్లాహ్ పని. ఆ అల్లాహ్ యే నా ప్రథమవు. ఆయననే నేను నమ్ముకున్నాను. ఆయన దిశకే నేను మరలుతాను. (11) ఆకాశాలకూ, భూమికి సృష్టికర్త అయన ఆయన, స్వయంగా మీ జాతి నుండే మీ కొరక జంటలను సృజించాడు; ఇదేవిధంగా పశువులలో కూడా జంటలను సృష్టించాడు. ఈ విధంగా ఆయన మీ సంతతులను వ్యాపింపజేస్తాడు. ఆయనను పోలిన వస్తువు సృష్టిలో ఏది లేదు. ఆయన అన్నీ వినేవాడూ, అన్నీ చూసేవాడూను.

(12) భూమ్యాకాశాలలోని నిక్షేపాల తాళపు చెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. తాను కోరిన వారికి ఆయన పుషులంగా ఉపాధిని ఇస్తాడు. తాను కోరినవారికి ఆయన ఆచితూచి ఉపాధిని ఇస్తాడు. ఆయనకు ప్రతి విషయం గురించి తెలుసు. (13) ఆయన నూహ్ ప్రవక్తకు ఆజ్ఞాపించిన ధర్మాన్ని నీకు కూడా నిర్దయించాడు. దానినే ఇప్పుడు నీ వైపునకు మేము వహి ద్వారా పంపాము; దానినే మేము ఇఖ్రాహీముకు, మూసాకు, ఈసాకు బోధించాము; ఈ ధర్మాన్ని స్థాపించండి అనీ, దానిని గురించి విభేదాలకు లోనుకాకండి అనీ తాకీదు చేస్తూ. ఈ విషయమే ఈ బహుదైవారాధకులకు ఎంతో అసహనం కలిగించింది. దాని వైపునకే ముహమ్మద్ (స)! నీవు వారిని ఆహోనిస్తున్నావు. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన వారుగా చేసుకుంటాడు. ఆయన తన వైపునకు మరలేవారికి మాత్రమే తన వైపునకు వచ్చే మార్గాన్ని చూపుతాడు.

أَمْ اتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيٌّ
وَهُوَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ⁹

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذِلِّكُمُ اللَّهُ رَبُّنِي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ¹⁰

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ
أَنْفُسِكُمْ أَرْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَرْوَاجًا
يَدْرُوُ كُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلَهُ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ¹¹

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسِطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيهِمْ¹²

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا
وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا
تَتَفَرَّقُوا فِيهِ طَكْبُرٌ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا
تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَعْلَمُ بِمَا يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ¹³

(14) ప్రజల వద్దకు జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే వారిలో విభేదం తల ఎత్తింది, వారు ఒకరికాకరు అన్యాయం చేయడలచుకున్న కారణంగానే తల ఎత్తింది. ఒక నిర్ణిత కాలం వరకు తీర్పు నిలిపివేయ బడింది అని నీ ప్రభువు మొదట్లోనే సెలవిచ్చి ఉండకపోతే, వారి వ్యవహారం తేల్చివేయబడి ఉండేదే. యదార్థం ఏమిటంటే, వారి తరువాత గ్రంథానికి వారసులుగా చేయబడిన వారు దానిని గురించి ఆందోళనకరమైన సంశయానికి గురిలయ్యారు.

(15) కనుక ముహమ్మద్! ఇప్పుడు నీవు ఆ ధర్మం వైపునకే ప్రజలను ఆహ్వానించు. నీకు ఆజ్ఞాపించ బడిన విధంగా. దానిపై స్థిరంగా ఉండు, వారి కోరికలను అనుసరించకు. వారితో ఇలా అను, “అల్లాహో అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్నల్లా నేను విశ్వసించాను. మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నాకు ఆజ్ఞాపించబడింది. మా ప్రభువూ అల్లాహోయే, మీ ప్రభువు కూడా అల్లాహోయే. మా కర్మలు మాకే, మీ కర్మలు మీకే. మీకూ మాకూ మధ్య ఏ వివాదమూ లేదు. ఒక రోజున అల్లాహో మన అందర్నీ సమావేశపరుస్తాడు. అందరూ ఆయన వైపునకే పోవలసి ఉన్నది.”

(16) అల్లాహో సందేశాన్ని స్వీకరించిన తరువాత, అల్లాహోను గురించి వివాదపడే వారి వాడం వారి ప్రభువు దృష్టిలో అసత్యపైనది, వారిపై అల్లాహో ఆగ్రహం పడుతుంది, వారికి కతిన శిక్ష విధించ బడుతుంది.

(17) సత్య సమేతమైన ఈ గ్రంథాన్నీ, తూనికనూ అల్లాహోయే అవతరింపజేశాడు. మీకేమి తెలుసు, బహుశా తీర్పు గడియ సమీపంలోనే ఉన్నదేమో.

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغِيًا بَيْنَهُمْ طَ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَقُصْدَى بَيْنَهُمْ طَ وَإِنَّ الَّذِينَ
أُورْثُوا الْكِتَبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُرِيْبٌ ﴿14﴾

فِلِذِيلِكَ فَادْعُهُ وَاسْتَقْمُ كَمَا أُمْرَتَ طَ وَلَا
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ طَ وَقُلْ أَمْنُتْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنْ كِتَبٍ طَ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ طَ اللَّهُ
رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ طَ لَمَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ
أَعْمَالُكُمْ طَ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ طَ اللَّهُ يَعْلَمُ
بَيْنَنَا طَ وَالْيَهُ الْمَصِيرُ ﴿15﴾

وَالَّذِينَ يُحَاجِّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُعْجِلْ
لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاهِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ طَ وَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ طَ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿16﴾

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَبَ بِالْحُكْمِ وَالْبِيْزَانَ طَ وَمَا
يُدِرِيْكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيْبٌ ﴿17﴾

(18) దాని రాకను విశ్వసించనివారే, దాని కొరకు తొందరపెడతారు. కాని దానిని విశ్వసించేవారు మాత్రం దానికి భయపడతారు. అది తప్పకుండా వస్తుందని వారికి తెలుసు. బాగా వినండి. ఆగదియును గురించి సందేహం రేకెత్తించే వాదనలు చేసేవారు అపమార్గంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.

يَسْتَعِجِلُ إِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ إِهَا وَالَّذِينَ
أَمْنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
أَكَلَ إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفْيَ ضَلَالٍ
بَعْيَدٌ ﴿18﴾

1 - 18 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో చెప్పబడిన ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, మీపై దైవవాణి అవతరింపజేయబడినట్లు మీకంటే ముందు వచ్చిన దైవప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయడం జరిగింది. అల్లాహ్ అత్యాన్నతుడు, గొప్పవాడూను. ఆయనే భూమ్యకాశాలకు యజమాని. భూమ్యకాశాల్లో ఉన్నదంతా ఆయన అధీనంలోనే ఉంది. ఆయన ఎంత బలవంతుడంటే ఆకాశం ఆయన భయం వల్ల వణుకుతూ ఉంటుంది. దైవదూతులు రాత్రి పగలు ఆయన గొప్పతనాన్ని కొనియాడుతూ ఉంటారు. పశ్చాత్తాపం చెందుతూ క్షమాపణ వేడుకుంటూ ఉంటారు. అల్లాహ్ ను వదలి విగ్రహిలను, మరణించిన వారిని, సమాధులను ఆరాధిస్తున్నారు, సహాయం కొరకు అర్థిస్తున్నారు అల్లాహ్ కు భయపడాలి. ఎందుకంటే ఇది సాటి కల్పించటం (షిర్కు) అవుతుంది. సాటి కల్పించినవారు ఉభయ లోకాల్లోనూ అల్లాహ్ శిక్ష నుండి తప్పించుకోలేరు. అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవారు మరణానంతరం నరకం పాలోతారు. ఏకదైవాధను పాటించేవారు అంటే అల్లాహ్ నే ఆరాధించేవారు, అల్లాహ్ నే సహాయం కొరకు అర్థించేవారు స్వర్ణంలోనికి ప్రవేశిస్తారు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

3 : అంటే (ఓ ముహమ్మద్ - స)! మీరు మొదటి ప్రవక్త కారు. మీకంటే ముందు చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఈ సంగతి మక్కావాసులకు తెలుసు. అందువల్ల ఒకవేళ అల్లాహ్ మీపై దైవవాణి అవతరింపజేస్తే ఇందులో వారు ఆశ్చర్యపడవలసిన వని ఏముంది? సూరె నిసాలో కూడా దీన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అన్నిసా 163ని చూడండి. (త్రైసీరుప్రహ్లాణ్)

7 : మీకంటే ముందు ఇతర దైవప్రవక్తలపై దైవవాణి అవతరింపజేసినట్లు మీపై కూడా ఈ ఖుర్జెన్ ను పరిపూర్జెపున అరబీ భాషలో అవతరింపజేయడం జరిగింది. దీనిద్వారా మీరు మక్కా వారికి, ఇంకా దాని చుట్టూప్రక్కల వారికి భాషలోనే పోచ్చరించాలని. తీర్పుదినం నాడు మానవులందరినీ ఒకచోట చేర్చటం జరుగుతుంది. అందరి ముందు అవిశ్వాస్యులను, విగ్రహించుకులను, నేరస్తులను వారి శాశ్వత నివాసం నరకం వైపునకు ఈడ్జుకుంటూ వెళ్ళటం జరుగుతుంది. ఇంకా విశ్వాసులను ప్రవక్త (స)ను అనుసరించేవాళ్ళను స్వర్ణంలోనికి పంపడం జరుగుతుంది. (త్రైసీరుప్రహ్లాణ్)

8 : అల్లాహ్ కోరితే అందరినీ ఒకే వర్గంగా, అంటే విశ్వాసులుగా, స్వర్ణవాసులుగా చేయగలడు. కాని అల్లాహ్ తన వివేకాన్ని అధికారాన్ని దృష్టిలోపట్టుకొని వారిపై బలవంతం చేయదలచుకోలేదు. మానవులను పరీక్షించటానికి వారికి స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించాడు. ఈ స్వాతంత్ర్యాన్ని సరైన మార్గంలో ఉపయోగించినవాడు దైవకారుణ్యానికి అర్పుడోతాడు. వక్రమార్గంలో ఉపయోగించినవాడు దైవ ఆగ్రహానికి గురవుతాడు. ఇలాంటి వారికి తీర్పుదినం నాడు సహాయకులెవరూ ఉండరు. (అష్టాదా బయాన్)

9 : విషయం ఇలా ఉంటే మరి అల్లాహోనే కార్యసాధకుడుగా, ఆరాధనకు అర్పుడుగా పరిగణించాలి. అంతేగాని ఏమీ లేనివారు దేనికీ అర్పులు కారు. వీరు వినలేరు, సమాధానం ఇవ్వునూ లేరు. ఇంకా లాభనష్టాలు కూడా చేకూర్చలేరు. (అష్సనుల్ బయాన్)

10 : మానవులందరినీ ఉద్దేశించి జీవితంలోని ప్రతి రంగంలో ఎటువంటి సమస్యలు ఏర్పడినా, అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడినా దాని గురించి అల్లాహో తీర్పు ఇస్తాడు. అల్లాహో ప్రతి తీర్పు న్యాయంగా, ధర్మంగా ఉంటుంది అని సెలవియ్యబడింది. ఈ వాక్యంలో ఇస్లాం మాత్రమే సత్యధర్మమనీ, అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అనుసరిస్తున్నవి మనోకాంక్షలని సూచించటం జరిగింది. ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించబడినపుటీకి ఈ ఆయతలలో చెప్పబడినదాని ప్రకారం, వ్యవహారాలలో విభేదాలు ఏర్పడితే ప్రవక్త (స) యొక్క సాంప్రదాయమే సరైన తీర్పు ఇవ్వగలదని ఈ సూరా సూచిస్తుంది. (తైసీరురపోన్)

12 : విశ్వనిధుల తాళాలు అల్లాహో అధీనంలోనే ఉన్నాయి. అంటే ఆయనే విశ్వప్రభువు, పాలకుడు, సర్వాధికారాలు గల రారాజు. ఆయనకు ఎవ్వరూ సాటిలేరు. ఆయన ప్రతి కార్యం వివేకంతో కూడుకొని ఉంటుంది. ఆయన ఎవరికీ అన్యాయం చేయడు. అల్లాహో జ్ఞానం స్వప్తితాలన్నిటినీ పరివేష్టించి ఉంది.

13 : అంటే అల్లాహో మీకూ, ఈ వాక్యంలో ప్రస్తావించబడిన నలుగురు ప్రవక్తలకు ఒక విషయం గురించి ఆధేశించాడు. అదేమిటంటే కేవలం ఎవరూ సాటిలేని ఆయన్నే ఆరాధించాలి. అబూ హుస్రైర (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “మేము ప్రవక్తలందరము ఒక తల్లిబిడ్డల వంటివారం. మా ధర్మం ఒక్కటే. అంటే అల్లాహో విధేయత, అయితే మా జీవన విధానాలు వేరు. (సహీహ్ ముస్లిమ - హ.నెం. 4362). ఈ ఆయత్లలో ఈ బదుగురు ప్రవక్తలను ఎందుకు పేర్కొనటం జరిగిందంటే వీరు గొప్ప ప్రవక్తలు. వీరిజీవన విధానాలు కూడా చాలా గొప్పవి. అంతేకాక వీరిని అనుసరించేవారు కూడా అధికసంబుల్లో ఉన్నారు. ఇందులో అవిశ్వాసుల హృదయాలను ఇస్లాం వైవు మరలించే ప్రయత్నం కూడా ఉంది. (తైసీరురపోన్)

14 : అంటే సత్యసత్యాలు ప్రస్తుటం అయిన తరువాతే అభిప్రాయభేదాలు, శత్రుత్వాలు, తగాదాలు అన్నీ పుట్టుకొచ్చాయి. ఒకవేళ విచారణ కొరకు తీర్పుదినం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే ఈ దుర్మార్గులకు ఇహలోకంలోనే ప్రతి పాప కార్యానికి తగిన విధంగా శిక్షించటం జరిగి ఉండేది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రైకసీర్)

16 : ప్రజలు తండోపతండూలుగా వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరించటం చూసిన కొందరు అవిశ్వాసులు మళ్ళీ అజ్ఞానకాలం తిరిగి వన్నే ఎంత బాగుండేది. ఇస్లాంలో చేరుతున్న ఈ జన ప్రవాహం ఆగిపోతుంది అని తమ మనస్సుల్లో కోరేవారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించబడింది. అంటే ఎవరూ ఇస్లాం స్వీకరించకూడదు అని కోరేవారు. అయితే తీర్పుదినం నాడు వీరి అనశ్శేష సాజ్ఞాధారాలు దేనికి పనికిరావు. మిట్లు మధ్యాహ్నాత్ సూర్యునిలా స్వష్టంగా ఉన్న సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకు వారిపై అల్లాహో ఆగ్రహం అవతరిస్తుంది. అంతేకాక వారిని కలినంగా శిక్షించటం కూడా జరుగుతుంది. (తైసీరురపోన్)

17 : “అల్ కితాబ్” అంటే ప్రవక్తలపై అవతరించబడిన దైవగ్రంథాలు. ఇవన్నీ సత్యమైనవి, వాస్తవమైనవి. ప్రత్యేకంగా ఖుర్జాన్ సూచించటం జరిగింది. దాని సత్యసత్యాలను విశదపర్చడం జరిగింది. “మీజాన్” అంటే సమతూకం, న్యాయానికి ఉద్దేశించిన పరికరం. (అష్సనుల్ బయాన్)

18 : అంటే తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించినవారే దాన్ని గురించి తొందరపెదుతుంటారు. ఎందుకంటే వారు తీర్పుదినం సంభవించటం అసాధ్యంగా భావిస్తారు. అయితే దాన్ని విశ్వసించేవారు మాత్రం భయపడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే తీర్పుదినం తప్పనిసరి అని వారికి తెలుసు. అందువల్లే దానికి భయపడుతూ ఆనాడు పనికివచ్చే సత్యార్థాలను మాత్రమే చేస్తూ ఉంటారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్రైకసీర్)

(19) అల్లాహు తన దాసుల పట్ల ఎంతో దయ కలవాడు, తాను ఎవరికి ఏది ఇవ్వాలని కోరుకుంటాడో, అది వారికి ఇస్తాదు. ఆయన ఎంతో బలవంతుడు, ఎంతో శక్తిమంతుడూను.

(20) పరలోకపు పంటను ఎవడు కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి అందులోనుంచి ఇస్తాము. ఇహాలోకపు పంటను ఎవడు కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి ఇహాలోకంలోనిది మాత్రమే ఇస్తాము. కాని అతనికి పరలోకంలో మాత్రం ఏ భాగమూ ఉండదు.

(21) ఏమిటీ, అల్లాహు అనుమతించకుండానే, ధర్మం వంటి స్వభావం గల ఒక విధానాన్ని తమ కొరకు రూపొందించిన దైవ భాగస్వాములనెవరినైనా వారు కలిగి ఉన్నారా? తీర్చు విషయం నిర్ణయింపబడి ఉండకపోతే, వారి వ్యవహరం ఎప్పుడో తేల్చివేయబడివుండేది. నిశ్చయంగా ఈ దుర్మార్గుల కోసమే వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉన్నది. (22) అప్పుడు ఈ దుర్మార్గులు తాము చేసిన దాని పరిణామానికి భయపడుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు. అది తప్పకుండా వారి మీదకు వచ్చిపడుతుంది. దీనికి భిన్నంగా విశ్వసించి, సత్యార్థాలు చేసినవారు స్వర్వవనాలలో ఉంటారు. వారు తాము కోరిన దానిని తమ ప్రభువు వద్ద పొందుతారు. ఇదే గొప్ప అనుగ్రహం. (23) దీని శుభవార్తనే అల్లాహు విశ్వసించి, సత్యార్థాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నేను ఈ పనికి మీనుండి ఏ ప్రతిఫలాన్ని కోరను. అయితే బంధుప్రేమను తప్పకుండా కోర్తాను.” ఎవడు మంచిని సంపాదించుకుంటాడో, మేము అతని మంచిని మరింత పెంచుతాము. నిస్సందేహంగా అల్లాహు ఎంతో మన్నించేవాడూ, విలువ నిచ్చి సత్కరించేవాడూను.

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوْمُ الْعَزِيزُ ﴿19﴾

^ع
مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزَدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ
وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا
لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿20﴾

أَمْ لَهُمْ شَرٌّ وَآمَّا شَرُّ الْهُمَّ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ
يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ طَ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَضْلِ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْ طَ وَإِنَّ الظَّلِيمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿21﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُسْفِقِينَ إِمَّا كَسُبُوا وَهُوَ أَقْعُ
بِهِمْ طَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ فِي
رَوْضَتِ الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ
رَبِّهِمْ طَ ذُلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿22﴾

ذُلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادُهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ قُلْ لَا أَسْلَكُمْ عَلَيْهِ
أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُرْبَى طَ وَمَنْ يَقْتَرِفُ
حَسَنَةً نَزِدُ لَهُ فِيهَا حُسْنًا طَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿23﴾

(24) ఏమిటీ, అతను అల్లాహును గురించి అభాండాన్ని కల్పించాడని వారు అంటున్నారా? అల్లాహు కోరితే నీ హృదయానికి సీలు వేస్తాడు. ఆయన అసత్యాన్ని రూపుమాపుతాడు. సత్యాన్ని తన పచనాల ద్వారా సత్యంగా నిలిపి ఉంచుతాడు. ఆయన, గుండెలలో దాగి ఉన్న రహస్యాలను సైతం ఎరిగినవాడు. (25) ఆయనే తన దాసుల నుండి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరిస్తాడు. వారి చెడులను ఉపేక్షిస్తాడు. వాస్తవానికి మీ చేష్టలన్నీ ఆయనకు తెలుసు. (26) ఆయన, విశ్వసించి మంచిపనులు చేసేవారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు. తన కృప నుండి వారికి ఇంకా ఎక్కువగా ఇస్తాడు. ఇక తిరస్కరించే వారి విషయం; వారికుతే కరిన శిక్షపదుతుంది. (27) ఒకవేళ అల్లాహు తన దాసులందరికి పుష్టలంగా ఉపాధి ఇచ్చినట్లయితే, వారు భువిలో తిరుగుబాటు చేసి ఉండేవారు. కానీ ఆయన ఒక లెక్క ప్రకారం తాను కోరిన దానిని అవతరింపజేస్తాడు. నిశ్శయంగా ఆయన తన దాసులను బాగా ఎరిగినవాడు. ఆయన వారిని కనిపెట్టే ఉంటాడు. (28) ప్రజలు నిరాశకు గురి అయినప్పుడు ఆయనే వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు. తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. ఆయనే సకల ప్రశంసలకూ అర్పుడైన సంరక్షకుడు. (29) ఈ భూమ్యకాశాల స్ఫోర్చు, ఆ రెండు చోట్లు ఆయన వ్యాపింపజేసిన ఈ జీవరానులూ ఆయన సూచనలలోనివే. ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటిని సమీకరించగలడు. (30) మీపైకి ఏ ఆపదవచ్చినా మీరు మీ చేజేతులా చేసుకున్న దానివల్లనే వచ్చింది. ఆయన ఇట్టే మన్మించి వేస్తాడు. (31) మీరు భూమిలో మమ్మల్ని అశక్తుల్ని చేయలేరు; అల్లాహుకు వ్యతికంగా మీకు సహాయపడేవాడూ, మిమ్మల్ని రక్షించేవాడూ ఎవ్వడూ లేదు.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًاٌ فَإِنْ يَشَاءُ
اللَّهُ يَعْلَمُ مَا عَلِمَ الْبَاطِلُ
وَيَعْلَمُ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ²⁴⁾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبِلُ التَّوْبَةَ عَنِ عِبَادَةٍ وَيَعْفُوا
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ²⁵⁾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَالْكُفَّارُ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ²⁶⁾

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادَةٍ لَبَغَوا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْهِيُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادَةٍ
خَيِيرٌ بَصِيرٌ²⁷⁾

وَهُوَ الَّذِي يُنْهِيُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيمُ²⁸⁾

وَمِنْ أَيْتِهِ خَلُقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَ
فِيهِمَا مِنْ دَآبَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمِيعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ²⁹⁾

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ
أَيْدِيهِكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ³⁰⁾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ
مِّنْ دُوْنِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ³¹⁾

19 - 31 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకబడి వాక్యాల్లో ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే అని, ప్రవక్తలందరూ తమ, తమ అనుచర సంఘాలను అల్లాహోనే ఆరాధించాలని నొక్కి చెప్పారనీ, విగ్రహాలను, మహాపురుషులను ఆరాధించకూడదని హెచ్చరించారనీ, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) కూడా దాన్ని గురించే ప్రచారం చేశారని పేర్కొనుటం జరిగింది.

ఒకవేళ అవిశ్వాసుల ఆరాధ్యులుగాని, మహాపురుషులుగానీ, వేరే ధర్మం కల్పించుకుంటే అది అల్లాహో వద్ద ఎంతమాత్రం పనికి వచ్చేది కాదు. తీర్పుదినం నాడు వీరు తమ కర్కులను చూసి, తమ దురవస్థపై తలలు బాధుకుంటారు. తీర్పుదినం నాడు సాఫల్యం కేవలం విశ్వసించి సత్కారాలు చేసినవారికి వరిస్తుంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

19 : అంటే అల్లాహో తన దాసులను ఎల్లప్పుడూ కారుణ్య దృష్టితోనే చూస్తాడు. ప్రతి వ్యక్తికి ఏదో ఒక విధంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తా ఉంటాడు. ఎవరినీ మరచిపోకుండా అందరిపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి ఉంచుతాడు. అందరూ ఆయన వద్ద నుండే ఆహారం పొందుతూ ఉన్నారు. (హూద్ : 6)ని చూడండి. ప్రతి ప్రాణి ఎక్కడ నివసిస్తుందో, ఎక్కడ మరణిస్తుందో అన్ని తెలిసినవాడు. ఇవన్నీ దివ్య గ్రంథంలో లిఖించబడి ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరిన వారికి పుష్టలంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి పరిమితంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు. ఇతరులెవ్వరూ ఆయన ఇచ్చింది తీసుకోలేరు, ఆయన అపి వేసింది ఇవ్వనూ లేరు. (తప్పీర్ ఇబ్రాక్సిర్)

20 : పరలోకం కొరకు తన విశ్వాసం, సత్కారాల ద్వారా పుణ్యం, ప్రతిఫలం సంపాదించే కోరిక ఉన్నవారికి అల్లాహో మరీ అధికం చేసి అంటే ఒకటికి పదిరెట్లు నుండి ఏడువందల రెట్లుచేసి ప్రసాదిస్తాడు. ఇహలోకం కోరుకునే వారికి కోరినంత దౌరకదు. అల్లాహో కోరినంత దౌరుకుతుంది. (అహ్మాన్ బయాన్)

24 : ముహమ్మద్ (స) అసత్యవాది అని, దైవప్రవక్త కాదని, అతనిపై ఏ దైవవాటి అవతరించలేదని అవిశ్వాసులు అభాండాలు వేసేవారు. ఈ వాక్యాలో వారి ధోరణిని ఖండించడం జరిగింది. ఖుర్జెన్ అవతరణ కొనసాగుతూ ఉంది. ఇస్లామీయ ఆదేశాలు అందించబడుతూ ఉన్నాయి. ఆయన అల్లాహో ప్రవక్త అని, ఖుర్జెన్ అల్లాహో గ్రంథం అని, అవిశ్వాసులు అసత్యవాదులని విశదపర్చబడింది. అల్లాహో అవిశ్వాసుల కుటులను కుతంత్రాలను పారనివ్వడు. అల్లాహో ఖుర్జెన్ ద్వారా సత్యసందేశ ప్రచార వేళ్లను పట్టిపురుస్తాడు. అయితే అలాగే జరిగింది. ప్రవక్త (స) మరణించటానికి ముందు అరబ్ దేశమంతా అవిశ్వాసం నుండి పరిశుద్ధమైపోయింది. అన్ని వైపుల ఏకదైవారాధన పత్రం రెపరెపలాడింది. (త్రైరుప్రహోన్)

26 : అంటే వారి ప్రార్థనలను వింటాడు. ఇంకా వారి కోరికలను, కాంక్షలను పూర్తిచేస్తాడు. అయితే వాటికి సంబంధించిన నియమనిబంధనలను పాటించాలి. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “మీలో ఎవరి ఒంటే అయినా నీళ్ళు, పచ్చిక లభించని ఎడారిలో తప్పిపోయిందనుకోండి. అతని అన్నపానీయాలు కూడా ఆ ఒంటే మీదనే ఉన్నాయనుకోండి, అతను తన ఒంటే కోసం గాలించి నిరాశ చెందుతాడు. చివరికి జీవితంపై విరక్తి కలిగి ఒక చెట్టు క్రిందకు పోయి పడుకుంటాడు. సరిగ్గా అదే సమయంలో అతని ఒంటే వచ్చి నిలబడిందనుకోండి. ఇక అతడు ఆనందితిశయంతో, “ఓ అల్లాహో! నేవు నా దాసుడవు. నేను నీ ప్రభువును” అని అనేస్తాడు. (అంటే ఆ సంతోషంలో అతని మాటలు తడబడతాయి). అలాగే మీలో ఎవరయినా దారి తప్పి మళ్ళీ దారిలోకి వచ్చినప్పుడు మీ ప్రభువు అంతకన్నా అత్యధికంగా సంతోషిస్తాడు.” (తిర్మిజి) (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం. 4932) (అహ్మాన్ బయాన్)

27 : ఒకవేళ అల్లాహో ప్రతి ఒక్కరికి అవసరానికి మించిన ధన సంపదలు ప్రసాదిస్తే ఎవరూ ఎవరికి అణిగి

(32) సముద్రంలో నడిచే పర్వతాల్లాంటి ఓడలు ఆయన సూచనలలోనివే. (33) అల్లాహ్ తాను కోరినప్పుడు గాలిని స్తంభింపజేస్తాడు. అప్పుడు అవి సముద్రం వీపుపై నిలిచి ఉన్నవి నిలిచి ఉన్నట్లుగానే ఉండిపోతాయి. సహనమూ కృతజ్ఞతా గల ప్రతి వ్యక్తికి ఇందులో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి.

(34) లేదా వాటిపై ప్రయాణం చేసే వారి అనేక పాపాలను క్షమిస్తానే, వారు చేసిన కొన్ని అకృత్యాల ఫలితంగానే వారిని ముంచివేయవచ్చు.

(35) అప్పుడు మా వాక్యాలను గురించి వివాదాలకు దిగే వారికి, తమకు ఆశ్రయం లభించే స్థలం ఏదీ లేదని తెలిసిపోతుంది. (36) మీకు ఇవ్వబడినదంతా కేవలం కొన్ని రోజుల ప్రాపంచిక జీవితపు సామగ్రి మాత్రమే. కాని అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నది మేలైనది. శాశ్వతమైనది. అది విశ్వసించి తమ ప్రభువును నమ్ముకున్నవారికోసం, (37) (వారెలాంటివారంటే) పెద్ద పెద్ద పాపాలకూ, సిగ్గుమాలిన పనులకూ దూరంగా ఉంటారు. కోపం వచ్చినప్పుడు కూడా క్షమిస్తారు. (38) తమ ప్రభువు ఆజ్ఞను పాలిస్తారు. నమాజ్నను స్థాపిస్తారు. తమ వ్యవహారాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా నడుపుకుంటారు. మేము వారికి ఇచ్చిన ఉపాధి నుండి భర్యుచేస్తారు. (39) తమపై దౌర్జన్యం జరిగినప్పుడు దానిని ప్రతిఫుటిస్తారు.

وَمِنْ أَيْتَهُ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿32﴾
إِنْ يَسَاً يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَطْلَلُنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ
ظَهِيرَةٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَٰتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿33﴾

أَوْ يُوْقِفُونَ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كُثُرٍ
وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَتِنَا مَا لَهُمْ
مِنْ فَحِيصٍ ﴿34﴾

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ حَيْرٌ وَّاَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿35﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ
وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿36﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمَمَا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿37﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ الْبُغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿38﴾

ఉండరు. ప్రతి వ్యక్తి కల్లోలాలకు, ఉపద్రవాలకుపాల్పడి ఒకర్ని ఒకరు అధిగమించటానికి ప్రయత్నిస్తారు. (అప్పాన్ల బయాన్)

30 : ఇహలోకంలో మానవుడు చేసిన పాపకార్యాల వల్లే అతనికి ఆపదలు, కష్టాలు వస్తాయి. అయితే కరుణామయ్యడేన అల్లాహ్ చాలా పాపాలను, అపరాధాలను క్షమించివేస్తాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రతి పాపానికి మానవుణి నిలదీసి లెక్క తీసుకుంటే భూమిపై మానవ జీవితం దుర్భరమైపోతుంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “విశ్వాసులకు వచ్చిన కష్టాలు, నష్టాలు, దుఃఖాల వల్ల (బదులుగా) వారి పాపాలు, పొరపాట్లు క్షమించబడతాయి. చివరకు ముఖ్య గుచ్ఛకున్నా అది పాపపరిహరంగా అవుతుంది.” (సహీద్ - హ.నెం.5211) (తప్పీర్ ఇబ్రైక్సీర్)

(40) చెడుకు ప్రతిక్రియ అదేరకమైన చెడు. కాని ఎవరైనా క్షమించి, రాజీపడితే దానికి ప్రతిఫలం ఇవ్వటం అల్లాహ్ బాధ్యత. అల్లాహ్ దుర్యార్థులంటే ఇష్టపడడు. (41) తమకు అన్యాయం జరిగినపుడు ఎవరైనా ప్రతీకారం చేస్తే, వారిని నిందించడానికి వీలులేదు. (42) అసలు నిందార్పులు ఇతరులకు అన్యాయం చేసేవారే, భూమిపై అన్యాయంగా దొర్జన్యాలు చేసేవారే. అటువంటి వారికి వ్యధాహూరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (43) అయితే ఎవరైనా సహనంతో వ్యవహరిస్తే, క్షమించివేస్తే, అది పెద్ద సాహసంతో, దృఢ సంకల్పంతో కూడుకున్న పని. (44) అల్లాహ్ యే మార్గం తప్పించిన వాడిని ఆదుకునే వాడు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వడూ లేదు. ఈ దుర్యార్థులు శిక్షను చూసినపుడు, వెనక్కి వెళ్లిపోవటానికి మార్గమేదైనా ఉండా? అని అడగటాన్ని నీవు చూస్తావు. (45) వారిని నరకం ముందుకు తీసుకువచ్చినపుడు వారు అవమాన భారంతో క్రుంగిపోవటాన్ని, దానిని దొంగచూపులతో చూడటాన్ని నీవు గమనిస్తావు. అప్పుడు విశ్వాసులు ఇలా అంటారు, “ప్రకయిదినం నాడు తననూ, తన సంబంధికులనూ నష్టానికి గురిచేసేవాడే అసలు నష్టపోయేవాడు. జాగ్రత్త! దుర్యార్థులు శాశ్వతమైన యాతనకు గురిఅవుతారు. (46) అల్లాహ్ కు వ్యతిరేకంగా వారి సహాయానికి వచ్చే సహాయకులు గానీ, సంరక్షకులుగానీ ఎవ్వరూ ఉండరు. అల్లాహ్ అపమార్గం పట్టించిన వాడికి దాని నుండి బయటపడే మార్గమేదీ ఉండడు. (47) అల్లాహ్ తరపు నుండి తొలగింపబడే అవకాశం ఏమాత్రం లేనటువంటి ఆ రోజు రాకమునుపే, మీరు మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కుడా ఆశ్రయం లభించడు. మీ స్థితిని మార్గటానికి ప్రయత్నం చేసేవాడూ ఎవడూ ఉండడు.

وَجَزُوا سَيِّئَةً سَيِّئَةً مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَ
وَأَصْلَحَ فَاجْرَأَهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿40﴾
وَلَمْ يَنْتَصِرْ بَعْدَ ذُلْلِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ
مِنْ سَبِيلٍ ﴿41﴾
إِنَّمَا السَّيِّئُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ
وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿42﴾ وَلَمْ يَنْصُرْ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ
لَيْسَ عَزْمُ الْأُمُورِ ﴿43﴾
وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٌّ قَنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ
هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿44﴾
وَتَرَاهُمْ يُعَرِّضُونَ عَلَيْهَا حَشِيعَيْنَ مِنَ النَّلِ
يَنْذُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخَسِيرِينَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ
وَأَهْلِيَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿45﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أُولَيَاءِ
يَنْصُرُونَهُمْ قَنْ دُونَ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ
فَمَالَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿46﴾
إِسْتَجِيْبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ لَا
مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلِجَّا يَوْمَ مَيِّنَ
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّكِيرٍ ﴿47﴾

(48) ఇప్పుడు ఒకవేళ వారు ముఖం త్రిప్పుకుంటే, ప్రవక్త! మేము నిన్ను వారిపై కాపలాదారుగా నియమించి పంపలేదుకదా! కేవలం సందేశాన్ని అందజేసే బాధ్యత మాత్రమే నీపై ఉన్నది. మానవుడి స్థితి ఎటువంటిదంటే, మేము అతనికి మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపించినప్పుడు, దానికి అతడు ఆనందంతో పొంగిపోతాడు. ఒకవేళ అతని స్వయంకృతాల మూలంగా ఏదైనా ఆపద అతడిపైకి వచ్చిపడితే, అతడు కరుడుకట్టిన కృతమ్యుడైపోతాడు.

(49) భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అల్లాహ్ ప్రభువు; ఆయన తాను కోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు; తాను కోరిన వారికి కూతుర్చునూ, తాను కోరినవారికి కొదుకులనూ ఇస్తాడు. (50) తాను కోరిన వారికి కొదుకులనూ, కూతుర్చునూ కలిపి ఇస్తాడు. తాను కోరిన వారికి అసలు సంతానమే ఇవ్వడు. ఆయనకు అంతా తెలుసు. ఆయనకు అన్నిటి పైనా అధికారం ఉంది. (51) అల్లాహ్తో ముఖాముఖి మాట్లాడే అంత స్థానం మానవునిది కాదు. ఆయన మాట్లాడటం అనేది వహి ద్వారాపైనా జరుగుతుంది. లేదా తెర వెనుక నుండి అయినా జరుగుతుంది. లేదా ఆయన సందేశపూరుణ్ణి ఎవరిసైనా పంపుతాడు; అతను ఆయన ఆజ్ఞానుసారం ఆయన కోరిన దానిని వహి చేస్తాడు. ఆయన ఉన్నతుడూ, వివేకవంతుడూను. (52) ఇదేవిధంగా (ఈ ముహమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞ ద్వారా ఒక ఆత్మను నీ వైపునకు వహి చేశాము. అంతకు ముందు గ్రంథం అంటే ఏమిటో, విశ్వాసం అంటే ఏమిటో నీవు అసలు ఎరుగవు. కానీ మేము ఆ ఆత్మను ఒక జ్యోతిగా చేసి దాని ద్వారా మా దాసులలో మేము కోరిన వారికి మార్గం చూపుతాము. నిశ్శయంగా నీవు రుజుమార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا
إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ طَ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ
مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةً بِمَا
قَدَّمُتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ॥ 48 ॥

إِلَهُ مُكْرِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَ يَجْلُقُ مَا
يَشَاءُ طَ يَهْبِطُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّا ثَوَّبْنَا
الَّذِينَ كُوْرَلَ ॥ 49 ॥

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرًا إِنَّا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ
عَقِيقَيْمًا طَ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ॥ 50 ॥

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ
وَرَآءِيِّ حِجَابٍ أَوْ يُرِسِّلَ رَسُولًا فِيُوحِي بِإِذْنِهِ
مَا يَشَاءُ طَ إِنَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ॥ 51 ॥

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا طَ مَا
كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَبُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ
جَعَلْنَاهُ نُورًا تَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا طَ
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ॥ 52 ॥

(53) భూమ్యకాశాలలో ఉన్న ప్రతి దానికి యజమాని అయిన అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు. జాగ్రత్త! వ్యవహరాలన్నీ అల్లాహ్ వైపునకే మరలుతాయి.

صَرَاطُ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِلَيْهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

5
6

32 - 53 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ సూరా హిజ్రత్కు (వలసపోవటానికి) కొన్ని రోజుల ముందు అవతరించింది. అవిశ్యాసులు ముస్లిముల పట్ల ఎంతగా హింసాదోర్జన్యాలకు పొల్పుడ్డారంటే ముస్లిములు భరించలేక వలసపోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఈ సూరాలో అల్లాహ్ ముస్లిములు సద్భూతాలను గురించి పేర్కొన్నాడు. అంటే వీరు పొకార్యాలకు, అల్లీల, నీవకార్యాలకు దూరంగా ఉంటారు. కోపంలో కూడ క్షమించే గుణం కలిగి ఉంటారు. ఇంకా నమాజును క్రమం తప్పకుండా పొటిస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. ఐకమత్యంగా ఉంటారు. తమ ప్రాపంచిక వ్యవహరాలను సంప్రదింపుల ద్వారా పరిపూర్ణిస్తారు. ఈ సద్భూతాలన్నీ కలిగివున్న ముస్లిములను సాఫల్యం, విజయం వరిస్తాయి.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

32 : అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలు, జ్ఞానం, వివేకానికి సంబంధించిన ఎన్నో నిదర్శనాలు మనకు కనబడుతునే ఉంటాయి. సముద్రంలో ప్రయాణించే కొండల్లాంటి నౌకలనే చూడంది! ఇది అల్లాహ్ శక్తివల్లే ఒక నగరం నుండి మరో నగరానికి ప్రయాణం చేస్తాయి. అల్లాహ్ తలచుకుంటే గాలిని ఆపి అవి ప్రయాణించకుండా చేయగలడు. లేదా తుఫానుల ద్వారా నౌకల్లో ఉన్న వారందరినీ ముంచివేయగలడు. కాని అల్లాహ్ తన దాసుల అనేక పాపాలను క్షమించివేస్తాడు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ ఉనికిని, ఆయనే కరుణామయుడని, శక్తివంతుడని, వివేకవంతుడని నిరూపిస్తాయి. ఇవన్నీ వాస్తవ నిదర్శనాలు. వీటి ద్వారా అల్లాహ్ విధేయతా మార్గంలో కష్టపూష్టాలను భరించేవారు. ఆయన అనుగ్రహాలనుపొంది వాటిద్వారా, ఆచరణద్వారా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. (త్రైసీరుప్రహీన్)

36 : జీవిత సామగ్రి అంటే ఏమాత్రం విలువలేనివి. అవి భారూన్ నిధులైనానరే. వాటిని చూసి మోసానికి గురికాకూడదు. ఇవన్నీ తాత్కాలికమైనవి, నశించేవి, సత్కార్యాల ప్రతిఫలం అల్లాహ్ వద్ద లభిస్తుంది. ఆ ప్రతిఫలం ప్రాపంచిక సామగ్రి కంటే ఎన్నో రెట్లు ఉన్నతమైనది. శాశ్వతమైనది. అది తరిగిపోనిది, కరిగిపోనిది. అంటే పరలోకం కంటే ఇహాలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యతను ఇవ్వకండి. అలా చేస్తే విచారించవలసి వస్తుంది. (అప్పానుల్ బయాన్)

37 : అంటే ప్రజలను క్షమించటం, వారి లోపాలను మరుగుపరచటం వారి సహజ స్వభావం. హాదీసుల్లో ప్రవక్త (స) గురించి ఇలా ఉంది : “ప్రవక్త (స) తన వ్యక్తిగత వ్యవహారంలో ఏనాడూ ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు. అల్లాహ్ నిషిద్ధాలను ఉల్లంఘిస్తే మాత్రం సహించలేకపోయేవారు.” (ముబ్కసర్ షిమాయిల్ - హ.నె.0.300) (అప్పానుల్ బయాన్)

38 : అంటే అల్లాహ్ ఆదేశాలను పాలిస్తారు. ప్రవక్త (స) ము అనుసరిస్తారు. ధర్మబధ్యమైనటువంటి వాటిని అనుసరిస్తారు. నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉంటారు. నమాజులను క్రమం తప్పకుండా పొటిస్తారు. ముఖ్య కార్యాల్లో పరస్పరం సంప్రదిస్తారు. అల్లాహ్ స్వయంగా తన ప్రవక్తను ఈవిధంగా ఆదేశిస్తున్నాడు. (ఆలి ఇహూన్ : 159). సమస్య ఏదైనా సరే, ప్రవక్త (స) తన సహచరులను సంప్రదించేవారు. సహచరులు ఆయన పట్ల సంతోషంగా ఉండేవారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నైక్సిర్)

40 : ఔ వాక్యంలో విశ్వాసుల, స్వర్గవాసుల పదవ సద్గుణాన్ని వివరించటం జరిగింది. అదేమిటంటే వారు అన్యాయం విషయంలో రాజీపడరు. వీరు దుర్మార్గాన్ని వాడి దుర్మార్గానికి తగిన విధంగానే శిక్షిస్తారు. హద్దులను అతిక్రమించరు. ఎందుకంటే క్షమించివేయటం, ఇతరుల లోపాలను మరుగుపరచటం అంటే అల్లాహ్‌కు ఎంతో ఇష్టం. ఇలాంటి వారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. తనపై దుర్మార్గం, అత్యాచారం జరిగిన వ్యక్తి ప్రతీకారం తీర్చుకుంటే అతిద్ది విచారించటం జరుగదు. ఇతరులను హింసా దొర్కన్యాలకు గురిచేసేవారిని, అన్యాయంగా భూమిపై ఉపద్రవాలను, అల్లకల్లోలాలను సృష్టించేవారిని విచారించటం జరుగుతుంది. అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది, క్షమాపణ కోరితే వారిని క్షమించటం జరుగుతుంది. కానిపక్షంలో వారిని ఉభయ లోకాల్లోనూ శిక్షించటం జరుగుతుంది. (తైసీరురఘోస్)

45 : అంటే భూలోకంలో ఈ అవిశ్వాసులు మమ్మల్ని అమాయకులుగా, పిచ్చివాళ్ళుగా భావిస్తున్నారు. అయితే మేము మాత్రం భూలోకం కంటే పరలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నాము. ప్రాపంచిక లాభసప్తాలకు మా దృష్టిలో ఎటువంటి ప్రామణ్యతా లేదు. నష్టాల్లో ఎవరు పడి ఉన్నారో ఈనాడు వాస్తవం తెలిసిపోయింది. తాత్మాలిక నష్టాలను ఇహలోకంలో భరించినవారు ఈనాడు శాశ్వత స్వర్గసుఖాలను పొందుతున్నారు. ఇహలోకాన్ని అంతా ఇదే అని భావించేవాళ్లు ఈనాడు విముక్తి పొందలేని నరకంలో పడి ఉన్నారు. (అష్టానుల్ బయాన్)

48 : ఒకవేళ వీరు మీరు అందజేసే ఏకత్వ సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తుంటే తిరస్కరించనివ్వండి. మీరు వారికి బాధ్యతలుగా చేసి పంపబడలేదు. మీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయడమే. దాన్ని మీరు నిర్వర్తిస్తున్నారు. వారి అవిశ్వాసాన్ని గురించి, సాటి కల్పించటాన్ని గురించి విచారించకండి. వారి వ్యవహారాన్ని మాకు పదిలిపెట్టండి.

వాక్యం రెండవ భాగంలో అవిశ్వాసుల గురించి, బలహీన విశ్వాసుల గురించి పేర్కొనుటం జరిగింది. అల్లాహ్ వారికి తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదించినప్పుడు సంతోషం పట్టలేక అదుపు తప్పుతారు. కృతజ్ఞత తెలుపటం మరచిపోతారు. ఒకవేళ మానవుని పాపాల కారణంగా ఏదైనా ఆపద సంభవిస్తే అల్లాహ్ ఉపకారాన్ని, అయిన అనుగ్రహాన్ని మరచిపోతారు. ఒక్క ఆ ఆపదనే గుర్తు చేసుకుంటూ కృతమ్మతుకు పాల్పడతాడు. ఈ అవిశ్వాసికి విశ్వాస భాగ్యం కలిగితే అతని పరిస్థితి మారిపోతుంది. మానసికంగా పరిశుద్ధత పొందతాడు. అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను పొందితే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. కష్టాలు, ఆపదలు వస్తే సహనం పొటిస్తాడు. (తైసీరురఘోస్)

51 : ఈ వాక్యంలో దైవవాణి మూడు విధాలుగా పేర్కొనుటం జరిగింది : 1. హృదయాన్ని ప్రేరేపించటం, కలలో చూపించుట. 2. తెరవెనుక నుండి మాట్లాడుట, మూసాతో మాట్లాడినట్లు. 3. దైవదూత ద్వారా దైవవాణి పంపుట, జిబ్రియాల్ అందించినట్లు. (అష్టానుల్ బయాన్)

52 : ఇక్కడ ‘రూహ్’ అంటే ఖుర్జాన్. అంటే ఏ విధంగా మీకంటే ముందు ప్రవక్తలపై దైవవాణి అవతరింపజేశామో అదేవిధంగా మేము మీపై కూడా ఖుర్జాన్నను అవతరింపజేశాము. ఎందుకంటే ఖుర్జాన్ పల్ల హృదయాలకు జీవితం లభిస్తుంది. (అష్టానుల్ బయాన్)

53 : పరీయత్ విధానమే సరైనది. దీనిని స్వయంగా అల్లాహ్ యే సంకలనం చేశాడు. ఆయనే విశ్వానికి రారాజు, సర్వాధికారీను. ఆయన అదేశాన్ని ఎవరూ రద్దు చేయలేదు. కర్మలన్నీ ఆయన వైపునకే మరలిపోతాయి. ఆయనే అందరి విషయాల పట్ల తీర్పు చెబుతాడు, ఆయనే సర్కోన్సుతుడు, గొప్పవాడును. (తఫ్సీర్ ఇబ్న్ కసీర్)